

តើប្រវត្តិបទភ្លេង “គោរពទង់ជាតិ” នេះមានន័យយ៉ាងណា? ប្រភពមកពីណា? នរណាជាអ្នកនិពន្ធ?

អត្ថបទដកស្រង់ចេញពីគេហទំព័រ ៖ ច្បាប់ណាស់ <http://jbasnas.com/?p=8529> ចុះផ្សាយថ្ងៃទី៣ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៨

បទនេះកើតមានជាដំបូងក្នុងរជ្ជកាលរបស់ព្រះបាទ ស៊ីសុវត្ថិមុនីវង្ស ក្នុងរវាង គ.ស. ១៩៣៨។ អ្នកដែលបង្កើតបទភ្លេងនេះគឺ សម្តេចព្រះនរោត្តម សុរាម្រិត សហការជាមួយជនជាតិបារាំងម្នាក់ឈ្មោះ “ហ្សឺតឺល” មាននាទីជាអ្នកបង្ហាត់ភ្លេងនៅបរមរាជវាំង ប៉ុន្តែពេលនោះរកពាក្យតម្រូវឲ្យបានត្រឹមត្រូវនឹងបទភ្លេងនេះពុំបាន។

រីឯពាក្យ បទនគររាជដែលជាភ្លេងជាតិ បានកើតឡើងក្នុងរជ្ជកាល ព្រះបាទនរោត្តមសីហនុវរ្ម័ន ហើយដែលត្រូវបានតាក់តែងនិពន្ធ ដោយសម្តេចព្រះមហាសុមេធាធិបតីសង្ឃនាយកគណៈមហានិកាយ គឺព្រះសង្ឃរាជព្រះនាម ជោតញ្ញាណោ “ជួន ណាត”។ ចំពោះសម័យកាលតាក់តែងពាក្យភ្លេងនេះគឺ៖ នៅថ្ងៃ ១២រោច ខែអាសាឍ ឆ្នាំម្សាញ់ ត្រីស័ក ព.ស. ២៤៨៤ ត្រូវនឹងថ្ងៃទី ២០ ខែកក្កដា ឆ្នាំ ១៩៤១។

ពេលនិពន្ធគឺព្រះករុណាព្រះបាទនរោត្តមសុរាម្រិត កាលទ្រង់នៅជា សម្តេចព្រះបរមរាជបិតាព្រះរាជានុសិដ្ឋ។ ព្រះបាទសម្តេចព្រះនរោត្តមសីហនុវរ្ម័ន ទ្រង់ជាឧបយុវរាជ ។ បទនគររាជ ប្រែថា “បទស្តេចអង្គរ” ។ បទនេះពីបុរាណគេច្រៀងចារប្តី សម្រាប់និទាន រឿង ឬចម្រៀងរាយការណ៍ផ្សេងៗពីព្រឹត្តិការណ៍នានា។ ប៉ុន្តែនៅពេលបច្ចុប្បន្ន (នរោត្តមសីហនុ) ទ្រង់បានបំប្លែងមកធ្វើជាបទភ្លេងជាតិវិញ។

វគ្គទី១

សូមពួកទេវតា រក្សាមហាក្សត្រយើង ឲ្យបានរុងរឿងដោយជ័យមង្គល
ស្រីសួស្តី យើងខ្ញុំព្រះអង្គ សូមជ្រកក្រោមម្លប់ព្រះបារមី នៃព្រះនរេបតី
វង្សក្សត្រាដែលសាងប្រាសាទថ្ម គ្រប់គ្រងដែនខ្មែរ បុរាណថ្មើងថ្កាន។
អត្ថន័យរួម៖ “សរសើរព្រះបារមីព្រះមហាក្សត្រ”។

វគ្គទី២

ប្រាសាទសិលា កំបាំងកណ្តាលព្រៃ គួរឲ្យស្រមៃ
នឹកដល់យសក្តិមហានគរ ជាតិខ្មែរដូចថ្ម គង់វង្សនៅល្អ
រឹងប៉ឹងជំហរ យើងសង្ឃឹមពរ កំពុងព្រេងសំណាង របស់កម្ពុជា មហារដ្ឋកើតមាន យូរអង្វែងហើយ។
អត្ថន័យរួម៖ “សរសើរពីការប៊ុនប្រសប់ក្នុងការតុបតែងតំណាងឲ្យអនុភាពនៃជាតិខ្មែរ” ។

វគ្គទី៣

គ្រប់វត្តអារាម ឮតែសូរសព្ទធម៌ សូត្រដោយអំណរ រំព្រកគុណ
ព្រះពុទ្ធសាសនា ចូរយើងជាអ្នក ជឿជាក់ស្មោះស្មគ្រតាមបែបដូនតា
គង់តែទេវតា នឹងជួយជ្រោមជ្រែងផ្គត់ផ្គង់ប្រយោជន៍ឲ្យ ដល់ប្រទេសខ្មែរ ជាមហានគរ។
អត្ថន័យរួម៖ “លើកសរសើរ និងឲ្យតម្លៃលើព្រះពុទ្ធសាសនា” ។

ពាក្យទាំងបីបទនេះ គឺជាការសរសើរ ជាតិ សាសនា និង ព្រះមហាក្សត្រ ដែលជាត្រៃណាដ្ឋានរបស់ខ្មែរ” ។ បទនគររាជជាតិ ឬ នគររាជភ្លេងជាតិ មានគោលការណ៍រួមមួយគឺ៖ ក្នុងបទនីមួយៗមាន ៥ សង្កាត់ (ឬឃ្លា) សរុបមានប្រាំពាក្យ៖ សង្កាត់ទី១ មាន ៩ ពាក្យ, សង្កាត់ទី២ មាន ១១ ពាក្យ, សង្កាត់ទី៣ មាន ១២ ពាក្យ, សង្កាត់ទី៤ មាន ១៣ ពាក្យ, សង្កាត់ទី៥ មាន ៨ ពាក្យ បានសេចក្តីថា ក្នុង ១ បទៗ មានចំនួន ៥៣ ពាក្យ ដូចគ្នា។

បទនគរោជ (ឆ្លើយជាតិ)

និពន្ធដោយ : សម្តេចសង្ឃរាជ ជួន ណាត (២០ កក្កដា ១៩៤១)

តម្លៃពិសេសនៃបទនិពន្ធ

- ១- ចំណងជើង : អនុស្សរណៈខេត្រខ្មែរដែលបាត់បង់
- ២- ខ្លឹមសារ : ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ (បាវចនាជាតិ)

- * ល្បះទី១ : បង្ហាញពីព្រះមហាក្សត្រ
- * ល្បះទី២ : បង្ហាញពីវប្បធម៌ជាតិ
- * ល្បះទី៣ : បង្ហាញពីសាសនា

៣- អាថ៌កំបាំងពិសេសនៃបទនេះ

- * ឃ្លាទី១ = ៩ម៉ាត់ *
- * ឃ្លាទី២ = ១១ម៉ាត់ *
- * ឃ្លាទី៣ = ១២ម៉ាត់
- * ឃ្លាទី៤ = ១៣ម៉ាត់
- * ឃ្លាទី៥ = ៨ម៉ាត់
- សរុប១ល្បះ = ៥៣ម៉ាត់ *

អក្ខរសម្បត្តិខ្មែរ
បុស្សា កែវ

*** បង្កប់កាលបរិច្ឆេទឯករាជ្យជាតិ : ០៩ វិច្ឆិកា ១៩៥៣

(យោង លោកសាស្ត្រាចារ្យ កុក វស)

